

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 3Co/111/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116205651  
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8116205651.1

## Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu K. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. J. X, XXX XX K., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému C., XXX XX G., IČO: XX XXX XXX, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 29C 95/2016 - 23 zo dňa 06.04.2016 jednohlasne takto

### rozhodol:

M e n í uznesenie vo výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol tak, že ukladá žalovanému C., XXX XX G., IČO: XX XXX XXX, povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov zo dňa 31.03.2015 uzatvorenej k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. H zo dňa 31.03.2015 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 29C 95/2016.

### o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Prešov (ďalej len súd prvého stupňa) uložil zamestnávateľovi žalobcu F., IČO: XX XXX XXX zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu pre žalovaného na základe dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov zo dňa 31.3.2015 k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. K XXXXXXXXXXX do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 29 C 95/2016. V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Vyslovil, že o trovách nariadeného predbežného opatrenia bude rozhodnuté s poukazom na ust. § 145 O.s.p. v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 18.03.2016 domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil povinnosť žalovanému zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej dňa 31.03.2015 k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. K XXXXXXXXXXX, vrátane zdržania sa výkonu zrážok zo mzdy zamestnávateľovi žalobcu pre žalovaného na základe uvedenej dohody o zrážkach zo mzdy. Zároveň sa žalobca domáha vo veci samej uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 31.03.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. K XXXXXXXXXXX v predmete poskytnutia bezúčelového, bezhotovostného spotrebiteľského úveru vo výške 700 Eur s celkovým úrokom 20 % z istiny, servisného poplatku vo výške 18 % z istiny s tým, že celkovú čiastku, ktorú má žalovanému zaplatiť predstavuje sumu 903 Eur. Zároveň došlo k uzatvoreniu dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá umožňuje žalovanému, aby od neho vymohol plnenia, ktoré sú plneniami z neprijateľných zmluvných podmienok, bez ich súdnej kontroly, ako aj bez súdnej kontroly náležitosti úverovej zmluvy, absencia ktorých spôsobuje bezúčelnosť a bezpoplatkovosť úveru. Samotné vyhotovenie dohody je typicky formulárovou zmluvou, z ktorej nevyplýva možnosť zmeny jeho textu tak po stránke obsahovej, ako aj formálnej. Žalovaný si okrem iného na základe predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uplatňuje nárok na zaplatenie servisného poplatku, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou zo dňa 29.02.2012 pod sp. zn. 3 C 7/2012 vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Listom zo dňa 03.09.2015 žalovaný

požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy napriek skutočnosti, že neexistuje akékoľvek súdne rozhodnutie, ktoré by mu ukladalo povinnosť splniť a napriek tomu sú mu vykonávané zrážky zo mzdy, ktoré nemá možnosť priamo zastaviť. Jeho zamestnávateľ je podľa zákona povinný tieto zrážky vykonávať bez ohľadu na existenciu sporu, pričom veriteľ si výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom.

Následne súd citoval ust. § 102 ods. 1 - 3, § 76 ods. 1 písm. f), ods. 2, 3 O.s.p. a uviedol, že osvedčenie danosti práva pre vydanie predbežného opatrenia je potrebné vidieť v práve žalobcu byť chránený pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Dohoda o zrážkach zo mzdy je inštitútom, ktorý umožňuje siahnúť na majetok spotrebiteľa bez akéhokoľvek preventívneho súdneho prieskumu z voľných podmienok a tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že sa mimosúdne zexekvuje majetok aj na plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok. Predbežné opatrenie je pritom jediným efektívnym prostriedkom dočasnej ochrany pred postihnutím majetku spotrebiteľa priamo z jeho mzdy. Kým sa vo veci samej nerozhodne o povinnosti zdržať sa výkonu práva z dohody o zrážkach zo mzdy, dovtedy existuje dôležitý záujem spotrebiteľa na dočasnej ochrane pred exekúciou jeho majetku, ktorú by vykonali súkromné subjekty bez akejkoľvek súdnej kontroly zmluvných podmienok nezávislou inštitúciou. Ujma, teda hroziaca škoda na strane žalobcu by v prípade vykonávania zrážok zo mzdy predstavovala zníženie jeho príjmu, čím by nebolo vylúčené ani ohrozenie uspokojovania jeho základných životných potrieb, prípadne základných životných potrieb členov jeho rodiny. Bolo pritom nepochybne preukázané a to listinným dôkazom - listom žalovaného zo dňa 03.09.2015, ktorým tento požiadaval zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy.

S poukazom na vyššie uvedené mal súd za to, že je dôvodné nariadenie predbežného opatrenia, avšak iba vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu, ktorý ako jediný subjekt by bol oprávnený zrážky zo mzdy vykonávať, a preto návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel iba vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu a v prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Predmetným návrhom sa žalobca okrem iného domáhal aj priamo voči žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, pričom totožný nárok je žalovaný aj vo veci samej. Vydaním predbežného opatrenia v časti uloženia povinnosti žalovanému predbežným opatrením v znení rovnakom aké je predmetom konania vo veci samej, by bolo prejednaním konečného rozhodnutia vo veci samej a nešlo by teda len o úpravu pomerov účastníkov konania do meritórneho rozhodnutia, čo nie je účelom predbežného opatrenia.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu - výroku, ktorým bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia v prevyšujúcej časti zamietnutý, odvolanie žalobca. Namietal nesprávne zistenie skutkového stavu veci súdom prvého stupňa ako aj nesprávne právne posúdenie veci. V prvom rade poukázal na to, že predbežné opatrenie predstavuje vždy len dočasnú úpravu pomerov účastníkov a preto nie je namieste konštatovanie, že by nešlo len o dočasnú úpravu pomerov účastníkov, a to platí bez ohľadu na formuláciu návrhu na predbežné opatrenie a bez ohľadu na formuláciu návrhu na rozhodnutie vo veci samej. Podľa názoru žalobcu nič nebráni tomu, aby v súdnej veci bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia rovnaký ako petit žaloby, práve naopak, je to žiaduce. V tomto smere poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Bo 57/1997 zo dňa 29.05.197 a na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 84/2011 zo dňa 26.05.2011. Ocenil, že súd prvého stupňa uložil predbežné opatrenie voči zamestnávateľovi žalobcu, ale v prípade, ak by ukončil pracovný pomer a zamestnal by sa u iného zamestnávateľa, opäť by nebol chránený pred zrážkami zo mzdy. Zastával preto názor, že ochranu mu môže poskytnúť predovšetkým predbežné opatrenie uložené žalovanému. Poukázal pritom na početné rozhodnutia prvostupňových i odvolacích súdov, ktoré rozhodli rovnakým zdržovaním predbežným opatrením ako aj rovnakým rozhodnutím vo veci samej. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p., návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 2 O.s.p., predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Inštitút predbežného opatrenia v zmysle citovaných zákonných ustanovení má predbežnú povahu a je možné ho nariadiť vtedy, ak nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie o veci. Predbežné opatrenie stráca svoje opodstatnenie vtedy, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Jeho účelom je teda dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia. Predpokladom nariadenia predbežného opatrenia je aspoň osvedčené právo a aspoň osvedčené ohrozenie tohto práva.

Odvolací súd konštatuje, že žalobca v prejednávanej veci aj vo vzťahu k žalovanému dostatočným spôsobom osvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov týchto účastníkov. Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pritom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tej-ktorej veci. Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane žalovaného vzniká druhému účastníkovi škoda, či iná ujma, prípadne mu takáto ujma hrozí.

Preukázanie alebo osvedčenie skutočnosti odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu na začatie konania, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ako aj z dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Pri predbežnom opatrení pritom prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania uplatneného nároku, a to z dôvodu, že predbežné opatrenie má dočasný (predbežný) charakter. Z tohto dôvodu nie je potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej alebo musia byť aspoň osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie.

Z obsahu spisu je zrejmé, že medzi účastníkmi konania bola dňa 31.03.2015 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere (čl. 6), na základe ktorej poskytol žalovaný ako veriteľ žalobcovi ako dlžníkovi úver vo výške 700 Eur, ktorý mal splácať spolu s úrokom vo výške 140 Eur (20 % z istiny), servisným poplatkom vo výške 63 Eur (9 % z istiny), teda spolu 903 Eur v 13 - tich mesačných splátkach a to v prvých troch mesačných splátkach vo výške 3,50 Eura (splátky úroku) a ďalej v pravidelných rovnomerných 10 - tich mesačných splátkach vo výške 89,25 Eura (istina vo výške 78,43 %, úrok vo výške 14,51 % a servisný poplatok vo výške 7,06% z každej jednotlivéj splátky), pričom prvá splátka je splatná 10. deň po poskytnutí úveru, každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Spolu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere bola podpísaná aj dohoda o zrážkach zo mzdy/iných príjmov (čl. 9), pričom žalobca v žalobe tvrdí, že v súvislosti s touto dohodou mu nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotné vyhotovenie dohody je typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu tak po obsahovej ako aj formálnej stránke. Žalobca tvrdí, že aj keď je dohoda uzatvorená vo forme osobitnej listiny, nebol o jej dôsledkoch nijako poučený a nemal možnosť ju odmietnuť, ak chcel získať úver. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalovaný listom zo dňa 03.09.2015 (čl. 8) požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu, ktorých rozsah stanovil sám (bez preskúmania súdom či iným verejným orgánom) na sumu 891,50 Eura.

Potreba dočasnej právnej úpravy pomerov účastníkov v danom prípade je osvedčená existenciou samotného sporu ohľadom platnosti dohody o zrážkach zo mzdy a tým, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. Dôvodnosť pre vydanie predbežného opatrenia s povinnosťou zamestnávateľa žalobcu zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa spornej

dohody vyplýva z toho, že vykonaniu zrážok zo mzdy nemôže žalobca zabrániť a ďalšou realizáciou zrážok zo mzdy by mohlo dôjsť k zásahu do jeho majetkovej sféry predtým, než sa na základe podaného návrhu rozhodne o platnosti takto uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá podľa jeho tvrdení obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Môže tak nastať situácia, v ktorej si veriteľ vymôže celú svoju pohľadávku voči dlžníkovi pomocou zrážok zo mzdy, pričom takto vymožené prostriedky môžu značne prekračovať sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť po náležitom súdnom preskúmaní namietanej nekalosti ustanovení dohody o zrážkach zo mzdy, obsah ktorej v konaní žalobca namieta.

Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Je dôležité spotrebiteľovi poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal).

Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.) (rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co 108/2011).

Na zdôraznenie správnosti tohto záveru odvolací súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.:

„Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

Za daného stavu považoval odvolací súd predložené listinné dôkazy a žalobcom uvádzané tvrdenia o neprijateľných zmluvných podmienkach za dostatočné pre nariadenie predbežného opatrenia v plnom rozsahu aj vo vzťahu k žalobcovi. Až v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Povinnosť uložená žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy je daná iba predbežným opatrením, pre ktorý je charakteristická jeho dočasnosť (do právoplatného ukončenia konania o veci samej) a predbežné opatrenie nerieši definitívne vzťahy medzi účastníkmi konania.

Uvedené skutočnosti nepochybne osvedčujú tvrdenie žalobcu o nutnosti dočasnej úpravy pomerov účastníkov do skončenia konania vo veci samej. Preto bolo namieste nariadiť vo veci predbežné opatrenie aj vo vzťahu k samotnému žalovanému. Odvolacia námietka žalobcu bola dôvodná, lebo zmenou zamestnávateľa na strane žalobcu by došlo opätovne k stavu neistoty a potrebe ďalšieho rozhodovania.

Argumentácia súdu prvého stupňa o nemožnosti nariadiť predbežné opatrenie v znení totožnom ako je predmet konania vo veci samej je prelomená naliehavosťou žalobcu na dočasnom zákaze uplatňovania nárokov žalovaného zo spornej dohody o zrážkach zo mzdy. Obdobný záver vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 84/2011 zo dňa 26.05.2011, kde súd uviedol, cit: „Formulácia

predbežného opatrenia by v zásade nemala kopírovať žalobný návrh. Ak sa však účel dočasnej ochrany nedá dosiahnuť inak než rovnakým výrokom ako vo veci samej, uvedená formalistická požiadavka musí ustúpiť.“

Odvolací súd navyše nevidí odklon od judikatúry a názoru vyjadrenému v uzneseniach Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 24/2015 zo dňa 19.03.2015, sp. zn. 20Co 107/2015 zo dňa 29.04.2015, sp. zn. 6Co 152/2014 zo dňa 31.07.2014 či sp. zn. 8Co 143/2015 zo dňa 21.05.2015.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie postupom vyplývajúcim z ust. § 220 O.s.p. zmenil vo výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol tak, že uložil žalovanému Y. XXX XX G., F.: XX XXX XXX, povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov zo dňa 31.03.2015 uzatvorenej k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. H zo dňa 31.03.2015 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 29C 95/2016.

O trovách konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o veci samej (§ 145 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.